

Dragi učenci, ta teden bomo spoznali nemškega skladatelja, Georga Fridriha Hendla (Georg Friedrich Händel), slovitega baročnega skladatelja, ki je napisal tisto slavno alelujo. Preberite si besedilo, poslušajte posnetke in odgovorite na dana vprašanja.

"Obžaloval bi, ko bi mogel ljudi le zabavati s svojimi deli, kajti želim, da postanejo ob poslušanju mojih del boljši." (G.F. Händel)

Händel ni bil samo skladatelj, ampak tudi čembalist, organist in dirigent. Sprva se je posvečal predvsem operi, potem pa se je specializiral za orgelsko glasbo, njegova dela so tako skoraj postala cerkvena zaščitna glasba. Njegovo najbolj znano delo je oratorij* *Mesija*. Veliko sodobnikov je zapustilo pričevanja o Händlovem življenju. Bil je krepak moški z velikanskim tekom, nagle jeze in neučakan, vendar tudi duhovit. Nikoli se ni oženil, in čeprav je bil družaben človek s številnimi prijatelji marsičesa ne vemo o njegovih osebnih razmerjih. Händla niso nikoli videvali z ženskami in ko so ga povprašali zakaj ne mara ženske družbe, jim je odvrnil da preprosto nima časa.

*** Oratorij je večstavčna (večdelna) skladba s cerkveno vsebino katero izvajajo običajno orkester, zbor in solisti pevci (sopran, alt, tenor in bas)**

Händel je bil rojen kot sin dvornega kirurga. Že s sedemnajstimi leti je prevzel mesto stolnega organista v Halleju. Leto dni kasneje ga je premamil Hamburg. Pod okriljem skladatelja Reinharda Keiserja (1674-1739) je tam delovala prva nemška operna hiša, v orkestru katere je Händel igral violino in čembalo. Leta 1706 si je mladi glasbenik, takrat že izjemno priljubljen, privoščil štiriletno študijsko potovanje v Italijo.

V Italiji je Händel svoj sloves utrdil z opero 'Agripina', za katero je libreto prispeval kardinal Vincenzo Grimani. Za mesto Rim, kjer je zaradi katastrofalnega potresa leta 1703 veljala prepoved uprizarjanja oper, je ustvaril dva oratorija: duhovnega 'La Resurrezione' (spomladi 1708) in alegoričnega 'Il Trionfo del Tempo e del Disinganno' (spomladi 1707). Besedilo za 'Zmagoslavje...' je spisal kardinal Benedetto Panfili, ki je bil skupaj s kardinalom Pietrom Ottobonijem eden izmed najvažnejših Händlovih podpornikov in zaščitnikov.

Ko se je še mudil v Benetkah, je Händel dobil ponudbo za mesto kapelnika na dvoru volilnega kneza Georga Ludwiga Hannoverškega. Privolil je, vendar si je obenem izboril pravico do daljših odsotnosti z dvora, kar je s pridom izkoristil. Že nekaj mesecev po nastopu službe je odpotoval v London, kjer je kmalu požel prvi uspeh z uprizoritvijo opere 'Rinaldo'.

V Hannover se je vrnil enkrat, za nekaj mesecev, oktobra 1712 pa se je dokončno preselil v London, kjer je preživel preostanek svojega življenja. Volilni knez Georg Ludwig je bil leta 1714 kot Jurij I. okronan za kralja Velike Britanije in Irske in prav zanj je Händel spisal slovito 'Glasbo na vodi' (Water Music), ki naj bi prvič zazvenela leta 1717 na reki Temzi v Londonu. Kralj je bil tako navdušen, da je svojemu cenjenemu skladatelju nemudoma podvojil honorar.

Svojega 'Mesijo' je Händel po težki bolezni spisal v zelo kratkem času. Leta 1742 je 'Aleluja' prvič zadonela na praznični 'Mesije' v irskem Dublinu. Honorar, ki ga je prejel za to delo, je skladatelj podaril zadolženim in bolnišnicam za uboge. Tudi kasneje v Londonu je ves dobiček od omenjenega oratorija daroval ubogim in brezpravnim.

Vprašanja:

- 1. Kdaj in kje se je Handel rodil?**
- 2. Na katero glasbilo s tipkami je igral?**
- 3. Kaj je oratorij?**
- 4. V katerem mestu je preživel preostanek svojega življenja?**
- 5. Kako je naslov skladbe, ki jo je napisal za angleškega kralja Jurija I?**
- 6. Kakšen je naslov njegovega oratorija katerega del je njegova slovita Aleluja?**

Water music (glasba na vodi) je suita, kar pomeni, da je večstavčna skladba sestavljena iz različnih plenih ritmov, ki so jih takrat plesali po vsej Evropi:

<https://www.youtube.com/watch?v=1h4mAceHmrl>

<https://www.youtube.com/watch?v=epmG43H9D98>

In še slovita Halelujah (Aleluja):

<https://www.youtube.com/watch?v=akb0kD7EHIk>

in še sodobna priredba njegove skladbe Joy to the world:

<https://www.youtube.com/watch?v=mzaW9eq14HY>

Lep pozdrav

Matevž Goršič